

Razvoj slovenske glasbe od začetkov do danes ...

»V nepopolnosti je užitek, v iskanju je slast, v igri je umetnost, v glasbi pa iluzija.«

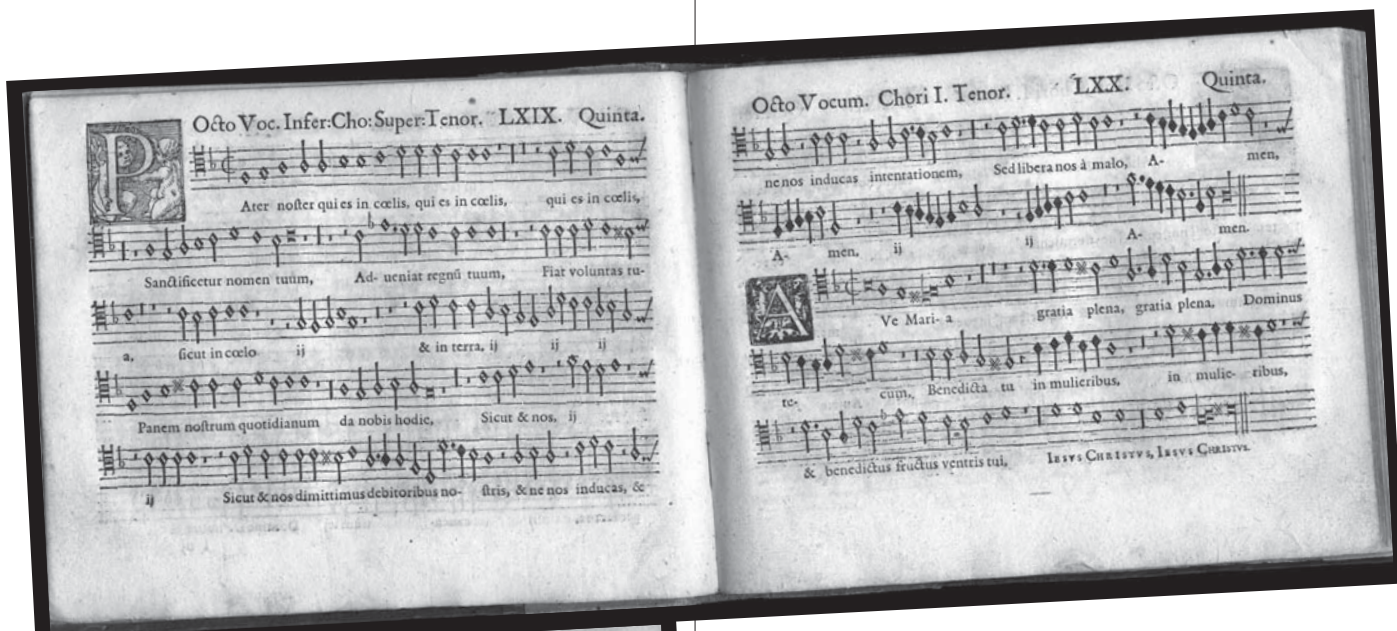
Začetki slovenske glasbe slonijo na ohranjanju poganskih ostalin in uveljavljanju *kirielejsonov*, prvih ljudskih posvetnih in cerkvenih pesmi. O glasbi v samostanih in cerkvah proti koncu 15. stoletja govori dnevnik Paola Santonina, tajnika kardinala in oglejskega patriarha Marca Barba. Glasbena prizadevanja cerkvenih ustanov so porodila večglasje. Za dela tega obdobja so bili značilni italijanski vplivi. Za slovensko posvetno glasbo do 16. stoletja pa so bili pomembni *minesängerji*, *vaganti*, *buzinarji* in drugi potujoči muziki, ki so navadno nastopali samostojno ali pa v družbi s pevci, nemalokrat tudi na cerkvenih korih. Prvo znano glasbeno ime iz teh časov je Jurij Slatkonja, ki je bil po rodu Ljubljčan. Čeprav slovenski prispevek k evropski **renesančni** glasbi ni bil velik, pa je vendarle obstajal. Pomembnejši delež kot skladatelji so seveda imeli slovenski poustvarjalci. Nekateri pomembni Slovenci, na primer **Jacobus Handl Gallus** (1550-1591), so zapustili domovino in v svetu uveljavljali slovensko ustvarjalnost. Gallusovi *madrigali*, *maše* in *moteti* so prestopili lokalne meje in postali last celotnega evropskega prostora. Na Dunaju, v Olomoucu in Pragi se je Gallus umetniško šele prav razvil, sprostil svoje ustvarjalne moči in postal osebnost evropskega glasbenega formata.

Reformacija je na razvoj glasbe vplivala negativno. Renesančno glasbo z Gallusom na čelu je namreč malone zatrla. Pozi-

tivne sledi pa so zapustile protestantske pesmarice iz druge polovice 16. stoletja.

Protireformacija je v glasbo prinesla novega duha. Zaprte meje so se z njo na široko odprle. Najbolj očitno je na slovensko ustvarjalnost v tej dobi vplivala italijanska renesančna glasba. Glasbena renesansa se je na Slovenskem razcvetela šele v začetku 17. stoletja. V tem času so pri nas prevladovala skladbe tujih avtorjev. Dokaz za to je *Inventarium librorum musicalium* ... Tomaža Hrena, ki ga hrani arhiv ljubljanskega stolnega kora pri sv. Nikolaju. Nanaša se na prva desetletja 17. stoletja in je zanimiv zlasti za študij slogovne fiziognomije te dobe. Omembe vredne so tudi *pasijonske igre* in *procesije*, čeprav v glasbi niso imele vodilne vloge, ter predstave ljubljanskega jezuitskega gledališča sredi 17. stoletja in prve operne predstave. Za te lahko ugotovimo, da so v njih prevladovali posvetni toni. Na prehodu **pozne renesanse** v **zgodnji barok** so na Slovenskem delovali pomembni glasbeniki: Gabriel Plavec, Daniel Lagkner in Isaac Poš, od tujcev pa Italijan Gabriello Puliti. V dobi, za katero je bila značilna vidnejša **baročna** glasbena orientacija, je bila na prvem mestu glasba za gledališki oder.

Na začetku 18. stoletja, v letih 1700 in 1701, je bila v Ljubljani ustanovljena *Academia Philharmonicorum*, najpomembnejša pobudnica širjenja in uveljavljanja glasbenega baroka na Slovenskem. Vplivala je na razvoj poustvarjanja, spodbujala

Jacobus Handl Gallus, Opus musicum, naslovnica in 1. str. tiskane prve knjige - tenorski part moteta Pater noster iz zbirke motetov (Praga, 1586; orig. hrani NUK - Glasbena zbirka, Ljubljana; objavljeno z dovoljenjem)

skladatelje in določala slogovno orientacijo slovenske ljudske glasbe in cerkvenih pesmaric na začetku druge polovice 18. stoletja. Ta se kaže tudi v preprosti melodiki. *Academia Philharmonicorum* je bila prva ustanova te vrste zunaj romanskega in anglosaškega evropskega prostora.

Izmed skladateljev visoke in pozne baročne dobe omenimo Janeza Krstnika Dolarja.

Ob zatonu baroka in pojavu novih stilnih teženj v cerkveni in posvetni glasbi se je uveljavil pomembni slovenski ustvarjalec, Kamničan Jakob Frančišek Zupan, avtor prve slovenske opere *Belin*. Od tega dela sta se ohranila libreto Janeza Damascena Deva iz let 1780-1782 kot nazadnje (2008) odkriti glasbeni fragmenti tega glasbeno gledališkega dela, sedaj že prirejena za izvedbo in posnetek (*Edition Milko Bizjak, d.o.o.*). Iz pomembnega Zoisovega kroga je izšel tudi dramatik in skladatelj Anton Tomaž Linhart, ob njem pa se je uveljavil še Amandus Ivančič. Leta 1769 je ljubljanska *Akademija filharmonikov* utihnila. Zaradi skromne glasbene produkcije in reprodukcije se torej slovenska glasba v tem času ni mogla primerjati s preosta-

lo evropsko. Velika evropska družbena in umetnostna trenja so tudi na Slovenskem uveljavila nov umetniški slog - **klasicizem**. Po zaslugi nemških gledališč se je najprej uveljavil v posvetni glasbi, okrog leta 1790 pa je že začel prevzemati vodilno vlogo. Največji dosežek klasicistične glasbene usmeritve je scenška glasba k Linhartovi komediji *Ta veseli dan ali Matiček se ženi* z naslovom *Figaro* Janeza Krstnika Novaka. Nove razvojne značilnosti najdemo še v delih Franca Benedikta Dusika in v delovanju nekaterih novih ustanov, na primer *Filharmonične družbe*, ustanovljene 1794. leta. Ta in pa Gašpar Mašek z leta 1892 z na novo ustanovljenim *Deželnim gledališčem*, Franc Polini, Jurij Mihevc, Jožef Beneš in Matija Babnik so dokončno utrdili klasicizem tudi na Slovenskem.

Z mojstrovino glasbene **romantike**, Beethovnovi *Šesto simfoniji*, imenovano tudi *Pastoralna*, ki so jo na ljubljanskem filharmoničnem odru izvedli leta 1818, so že bili nakazani odmihi od tega sloga, pa tudi idejna nasprotja. Prvi izraziti slovenski glasbeni romantik je bil Alojzij Ipavec. Z romantiko, tudi glasbeno, so se na Slovenskem začela prizadevanja za oblikovanje nacionalnega izraza. Glasbena ustvarjalnost se je oprla na prvine ljudskega izročila. Za ta prizadevanja so najbolj zaslužni Gregor Rihar, Blaž Potočnik in Luka Dolinar. Prav v njihovem delu je mogoče zaslediti najbolj očitne poskuse oblikovanja slovenskega narodnega izraza. V nadaljevanju prizadevanj Slovencev za zavestno nacionalno orientacijo so bile najpomembnejše *béserde*. Spodbudile so namreč nastanek različnih organizacijskih oblik ter povečale reprodukcijo in ustvarjanje izvornih del. Med izrazito narodno usmerjene skladatelje tega časa štejemo Jurija Fleišmana, Miroslava Vilharja, Benjamina in Gustava Ipavca, Kamila Maška in pa skladatelje cerkvenega kroga: Leopolda Cveka, Leopolda Belarja in Josipa Levičnika. V revolucionarnem letu 1849, »letu prebujanja malih evropskih narodov«, so se na Slovenskem pojavile čitalnice. Razširile so se sicer po celotnem slovenskem ozemlju, toda najbolj dejavna je bila ljubljanska. Izmed skladateljev tega obdobja naj omenimo Antona Foersterja, avtorja operete-opere *Gorenjski slavček*, in Frana Gerbiča, od ustanov pa *Glasbeno matico*, nastalo leta 1872, najprej v Ljubljani, potem pa še drugod po Sloveniji. Za reformiranje slovenske cerkvene glasbe je imelo največ zaslug

Pater noster, qui es in coelis

Iacobus Gallus

Chorus superior

Cantus superior

Cantus inferior

Altus superior

Altus inferior

Chorus inferior

Tenor superior

Tenor inferior

Bassus superior

Bassus inferior

4

Pa- ter no- ster qui es in coe- lis, qui

Pa- ter no- ster, qui

Pa- ter no- ster, qui

Pa- ter no- ster, qui

coe- lis, qui es in coe- lis,

no- ster, qui es in coe- lis,

ster, qui es in coe- lis,

ter no- ster, qui es in coe- lis,

I. Handl Gallus, Pater noster, qui es in coelis (v.: Monumenta artis musicae Sloveniae, VII, ur. Edo Škulj, Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU Muzikološki inštitut, 1986, str. 40; z dovoljenjem založbe)

5

Allegro rustico $\text{♩} = 88$

47502

A. Srebotnjak, 5. makedonski ples za klavir solo
 (copyright © Edition G. Schirmer/New York-Lonon, 1975, p. 17;
 objavljeno z dovoljenjem založbe G. Schirmer, Inc., New York/USA).

Tatjana gewidmet

AIRS DE VOYAGES VERS L'INTÉRIEUR

für 8 Stimmen, Klarinette, Posaune und Elektronik

Vinko Globokar

Verstärkung (4 Potentiometer)

Sopr., Alt
Klar.
Ten., Baß
Pos.

Sopr. I
Sopr. II
Alt I
Alt II

B-Klarinette (transponiert)

3/4 4/4 4/4 5/4

AGGRESSIV

Tenor I
Tenor II
Baß I
Baß II

Posaune (mit Quartventil)

Modulation (4 Tonquellen, 2 Potentiometer)

S., A. Klar. S. 14

5:3 5:4 5:2 7:5

bon y ka se ta e of en ym a gla...
a bo pa dik e t r m ugo of te fu one r se
py men lag d r olé ge

om bu yo pi ko ger h m to
to s el amy ope f lap oje m f
se r and! alpha f n d oje m f bs
de s edä m m k f es ak m ma

Quartventil-Stimmzug herausziehen
Dirigieren

Litolff / Edition Peters Nr. 8346

30934

© 1978 by Henry Litolff's Verlag

V. Globokar, AIRS DE VOYAGES VERS L'INTÉRIEUR/The Cantos of Journeies in Interior za 8 glasov, klarinet, pozavno in elektroniko (copyright © 1978 Henry Litolff's Verlag and Edition Peters; objavljeno z dovoljenjem založbe C. F. Peters Musikverlag Frankfurt/M, Leipzig, London, New York).

Na Golici

glasba: V. in S. Avsenik

g⁷_G G⁷ A⁷ H⁷ C⁷ G⁷ C⁷ c⁷ G⁷ c⁷ D⁷ g⁷ G⁷ g⁷

C⁷ c⁷ D⁷ g⁷

1. 2. F⁷ f⁷ C⁷ f⁷ G⁷ c⁷ C⁷ c⁷ F⁷ f⁷

G⁷ c⁷ F⁷ f⁷ C⁷ F⁷ f⁷ G⁷ c⁷

F⁷ f⁷ G⁷ c⁷ F⁷ f⁷ G⁷ c⁷

F⁷ f⁷ H h7 F⁷ h7 C⁷ f⁷ F⁷ f⁷

H h C⁷ f⁷

To Coda 1. 2. D.S. al Coda Coda C⁷ f⁷

H H F⁷ H C⁷ H F⁷ H h

H h C⁷ f⁷ H F⁷ h H

Vilko in Slavko Avsenik, Na Golici (v.: Sivec, Ivan, Vsi najboljši muzikanti, ICO, d.o.o., Mengeš 1988, str. 472; z dovoljenjem založbe)

Cecilijansko društvo, ustanovljeno leta 1877 v Ljubljani, potem pa še drugod. Najpomembnejši skladatelji v krogu *Cecilijanskega društva* so bili: Avgust Armin Leban, pater Hugolin Sattner, Janez Kokošar, Josip Lavtižar, Janez Laharnar, Ignacij Hladnik, Peter Jereb in Alojzij Mihelčič. Njihova zasluga je bila, da so kljub drugačnim smernicam v cerkvena glasbena dela uvajali slovenske ljudske značilnosti. Med posvetnimi skladatelji romantične dobe so imeli vodilno vlogo: Anton Nedvėd, Davorin Jenko, Andrej Vavken, Vojteh Valenta, Danilo Fajgelj, Anton Hajdrih, Jakob Aljaž, Josip Kocijančič in Hrabroslav Volarič, ob teh pa še: Viktor Parma, Oskar Dev, Anton Schwab, Josip Pavčič, Zorko Prelovec, Peter Jereb, Vinko Vodopivec, Fran Korun-Koželjski, Fran Ferjančič, Emerik Beran in Fran Serafin Vilhar. Slovenska glasbena romantika se sprva sicer ni mogla primerjati z razvito evropsko, kljub temu pa je bila pomembna, saj je utemeljila samobitno slovensko glasbeno kulturo in ji zagotovila umestitev v evropski okvir. Največ zaslug za to sta imela ljubljanska *Glasbena matica* in njen vodja Matej Hubad.

Leta 1908 je bila ustanovljena *Slovenska filharmonija*. V obdobju med letoma 1892 in 1913 je slovenska *Opera* izvedla tako rekoč vsa dela, ki so se tedaj pojavljala v evropskih opernih gledališčih. V slovenske glasbene revije *Cerkveni glasbenik*, *Glasbena zora*, *Novi akordi* in *Sveta Cecilija* so pisali: Gojmir Krek, Stanko Premrl, Franc Kimovec, Emil Adamič in Anton Lajovic. Glasbena esejistika in publicistika, kritika in muzikologija pa so se kot samostojne veje začele komaj dobro razvijati. Pomembnejše je bilo delo novoromantične in impresionistične generacije. Opravili so ga skladatelji Risto Savin (Friderik Širca), Josip Ipavec, Gojmir Krek, Anton Lajovic, Emil Adamič in Janko Ravnik. Ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja se je slovenska glasba spet vključila v evropske glasbene tokove. Vanje so se tako ali drugače vključili s svojimi opusi še Anton Jobst, Heribert Svetel in Matija Tomc.

Tudi za **moderne** glasbene smeri 20. stoletja je značilna razvitanost produkcije in reprodukcije. Med skladatelje, kot so Vasilij Mirk, Zdravko Švikaršič, Mihael Rožanc, Srečko Kumar, Makso Unger, Ivan Grbec, Ciril Pregelj, Saša Šantel in Breda Šček, je seme modernih smeri zasejal Marij Kogoj s svojim delom *Trenotek* za mešani zbor (a cappella) na besedilo Josipa Murna Aleksandrova. Skladba je izšla leta 1914, in sicer v zadnjem letniku *Novih akordov*. S Kogojem pa se je v slovenski glasbi začel **ekspresionizem**. Njegova opera *Črne maske*, najpomembnejše delo slovenskega glasbenega ekspresionizma, je po kakovosti celo prekosila takratne evropske glasbene dosežke. Po Kogoj se je uveljavil Matija Bravničar, za njima pa Lucijan Marija Škerjanc in Slavko Osterc, zadnja dva celo s »svojima kompozicijskima šolama«. Sledili so Srečko Koporc, Blaž Arnič, Danilo Švara, Jožko Jakončič, Franjo Luževič, Marjan Kozina, Mirko Polič, Ferdo Juvanec, Anton Lavrin, Bogo Leskovic in Emil Ulaga, nato pa skladatelji **druge** moderne generacije, dopolnjeni s **postromantičnimi** ustvarjalnimi težnjami: skladatelj in pianist **PAVEL ŠIVIC** (1908-1995), Josip Kaplan, pianist in skladatelj **MARIJAN LIPOVŠEK** (1910-1995), Franc Šturm, Karol Pahor, Peter Lipar, Demetrij Žebre, Maks Pirnik, Stanko Jericijo, Viktor Mihelčič in dr. Radoslav Hrovatin; tik pred

drugo svetovno vojno pa še: zborovodja in skladatelj **JANEZ KUHAR** (1911-1997), organist in skladatelj **PAUL JOHN SIFLER** (1911-2001 v ZDA), Emil Ulaga, izza slovenske meje - v Italiji (Tržič/Monfalcone) rojeni skladatelj in dirigent **KLARO M. MIZERIT** (1914-2007 v Kanadi), skladatelj, kitarist in pedagog **STANKO PREK** (1915-1999), Karel Hladky, skladatelj akademik **PRIMOŽ RAMOVŠ** (1921-1999), Ubald Vrabec, Jurij Gregorc in Slavko Mihelčič.

Postromantika se je nadaljevala s skladateljem, zborovodjem in pedagogom **RADOVANOM GOBCEM** (1909-1995), Radom Simonitijem, Jankom Gregorcem, skladateljem ter dirigentom **BOJANOM ADAMIČEM** (1912-1995), Viktorjem Mihelčičem idr. Po drugi svetovni vojni so glasbo z novimi tokovi obogatili predstavniki **tretje** moderne generacije: dirigent, publicist, skladatelj in pedagog **CIRIL CVETKO** (1920-1999), skladatelj in pedagog **ALEKSANDER LAJOVIC** (1920-2011), Marjan Vodopivec, skladatelj, dirigent in pedagog **ZVONIMIR CIGLIČ** (1921-2006), v Kanadi živeči Slovenec Jože Osana, med Ljubljano in Parizom živeči ter delujoči **BOŽIDAR KANTUŠER** (1921-1999 v Franciji), v oddaljeni Argentini živeči Slovenec **CIRIL KREN** (1921-2007 v Argentini), skladatelj akademik **UROŠ KREK** (1922-2008), skladatelj (pretežno filmske glasbe) **FRANC LAMPRET** (1923-1997), skladatelj in pedagog **ALBIN WEINGERL** (1923-2010), Zlatan Vauda, pedagog, skladatelj in publicist **JANEZ BITENC** (1925-2005), Ivan Šček, Janez Komar, Vladimir Lovec, Vilko Ukmar, skladatelj, pedagog in esejist **PAVLE KALAN** (1929-2005) in Marko Žigon.

Najnovejša naziranja pa so sprejeli tudi skladatelji **četrt**e generacije, tisti z opusom **po drugi svetovni vojni, po letu 1950**: med Ljubljano in Parizom delujoči **JANEZ MATIČIČ** (roj. 1926), tržaški Slovenec **PAVEL MERKU** (roj. 1927), skladatelj in pedagog **JAKOB JEŽ** (roj. 1928), Milan Stibilj, Kruno Cipci, v Pomurju delujoči pedagog **LADISLAV VÖRÖS** (roj. 1930), skladatelj, pevec, zborovodja in pedagog **SAMO VREMŠAK** (1930-2004), primorski skladatelj, zborovodja in pedagog **ŠTEFAN MAURI** (roj. 1931), skladatelj **IVO PETRIČ** (roj. 1931), Bogdan Habbe, skladatelj in pedagog **ALOJZ SREBOTNJAK** (1931-2010): skladatelj in pedagog **DANE ŠKERL** (1931-2002), skladatelj in pedagog **IGOR ŠTUHEC** (roj. 1932), skladatelj, dirigent in pedagog **DARIJAN BOŽIČ** (roj. 1933), pianist, skladatelj in pedagog **IGOR DEKLEVA** (roj. 1933), največji Slovenec v Evropi ali Evropejec pri nas **VINKO GLOBOKAR** (roj. 1934): mejni skladatelj med resno in zabavno glasbo **JANEZ GREGORC** (roj. 1934), iz oddaljene Avstralije vrnjeni Slovenec akademik **BOŽIDAR KOS** (roj. 1934), skladatelj in pedagog akademik **LOJZE LEBIČ** (roj. 1934), ustvarjalka in glasbena pedagoginja mag. **MIRA VOGLAR** (roj. 1935), skladatelj in pedagog **EGI GAŠPERŠIČ** (roj. 1936), skladatelj in pianist **MILAN POTOČNIK** (1936-2004), skladatelj, pianist in pedagog **LJUBO RANČIGAJ** (roj. 1936), skladatelj in etnomuzikolog/folklorist **JULIJAN STRAJNAR** (roj. 1936), skladatelj in pedagog mag. **FRANC JELIČNIČ** (roj. 1937), dr. Breda Oblak, skladatelj, glasbeni kritik in pedagog mag. **PAVEL MIHELČIČ** (roj. 1937), skladatelj **ALOJZ AJDIČ** (roj. 1939), Anton Klar, Ivan Mignozzi, Branko Rajšter, Marijan Korošec idr.

Problemi individualnosti, nacionalnosti in univerzalnosti so v mejah novih orientacij slovenskih skladateljev aktualni in pomembni, tistih, ki počasi prihajajo že v okvir **postmodernističnih slogovnih struj**, industrijske družbe ob koncu 20. stoletja. V slovensko glasbo so tako posegli predstavniki že tako imenovane **pete** generacije: skladatelj in pedagog mag. **MARIJAN GABRIJELČIČ** (1940-1998), Darko Kaplan, Bogomir Kokol, Anton Natek, Borivoj Savicki, duhovnik, glasbenik, dirigent in skladatelj **JOŽE TROŠT** (roj. 1940), na Dunaju živeči duhovnik in skladatelj ter dirigent **AVGUST IPAVEC** (roj. 1940), Franc Turnšek, na Kosovu rojeni, pa ves čas pri nas delujoči skladatelj mag. **ZEQIRJA BALLATA** (roj. 1943), skladatelj in pedagog **JANEZ OSREDKAR** (roj. 1944), Uroš Lajovic, Anton Gorjanc, Franc Šojat, Marin Tušek, Anton Žuraj, Hrvat, ki deluje vseskozi na Slovenskem **VLADIMIR HROVAT** (roj. 1947), skladatelj, pedagog in dirigent **TOMAŽ HABE** (roj. 1947), skladatelj in dirigent mag. **STANE JURGEC** (roj. 1947), skladatelj in pedagog **ALEŠ STRAJNAR** (roj. 1947), pianistka in skladateljica **BLAŽENKA ARNIČ** (roj. 1947), skladatelj in pedagog mag. **IVO KOPECKY** (roj. 1947), skladatelj in pedagog **MAKSIMILIJAN FEGUŠ** (roj. 1948), skladatelj **JANI GOLOB** (roj. 1948), skladatelj, čembalist, orglavec in pedagog **MAKS STRMČNIK** (roj. 1948) in skladatelj, pianist in pedagog **PETER KOPAČ** (roj. 1949). Mlado, postmodernistično, srednjo generacijo današnjih slovenskih glasbenih ustvarjalcev, 50- in 60-letnike pa predstavljajo ustvarjalci t. i. **šeste** generacije: skladatelj **MARIJAN ŠIJANEC** (roj. 1950), skladatelj **IGOR MAJCEN**, (roj. 1952), mag. Slavko Ludvik Šuklar, skladatelj, orglavec in pedagog **FRANC BAN** (1953-2007), skladatelj **ALDO KUMAR** (roj. 1954), klarinetist, skladatelj in pedagog **UROŠ ROJKO** (roj. 1954), Matjaž Jarc, skladatelj samostojni kulturni delavec **BOR TUREL** (roj. 1954), skladatelj in dirigent mag. **TOMAŽ SVETE** (roj. 1956), skladateljica in pedagoginja **BRINA JEŽ-BREZAVŠČEK** (roj. 1957), skladatelj in pedagog mag. **MAR-KO MIHEVC** (roj. 1957), orglavec in skladatelj **MILKO BIZ-JAK** (roj. 1959), skladatelj ter pedagog **PAVEL MERLJAK** (roj. 1959) in Vladimir Batista. Po letu 1960 rojeni pa se jim pridružujejo še mlajši: skladatelj, zborovodja in pedagog dr. **ANDREJ MISSON** (roj. 1960), esejist, pedagog in skladatelj dr. **MITJA REICHENBERG** (roj. 1961), skladatelj in pedagog dr. **PETER ŠAVLI** (roj. 1961), v oddaljenem Čilu rojeni in živeči Slovenec **ALJOŠA SOLOVERA-ROJE** (roj. 1963), Hrvat, ki v glavnem deluje na Slovenskem **NENAD FIRŠT** (roj. 1964), skladatelj in pevec **BORIS VREMŠAK** (roj. 1964), tubist, skladatelj, pedagog in glasbeni urednik **IGOR KRIVOKAPIČ** (roj. 1965), skladatelj, vzgojitelj in zborovodja **BLAŽ ROJKO** (roj. 1965), v Ameriki delujoča Slovenka dr. **JERICA OBLAK** (roj. 1966), skladatelj, zborovodja in pedagog **DAMIJAN MOČNIK** (roj. 1967), skladateljica in pedagoginja **LARISA VRHUNC** (roj. 1967) in skladateljica **URŠKA POMPE** (roj. 1969). Morda še najmlajšo slovensko glasbeno ustvarjalnost pa predstavljajo najmlajši diplomanti ljubljanske *Akademije za glasbo*, ali pa še tudi njeni najperspektivnejši študentje, t. i. ustvarjalna generacija 21. stoletja: skladatelj in pedagog **VITJA AVSEC** (roj. 1970), skladatelj in pedagog **DUŠAN BAVDEK** (roj. 1971), skladatelj, pedagog in zborovodja **AMBROŽ ČOPI** (roj. 1973), skladatelj, pianist in glasbeni producent **ŽIGA STANIČ** (roj. 1973),

aranžer, skladatelj in pedagog **ROK GOLOB** (roj. 1975) idr. Za njimi pa so prišle res prve nove generacije, new age, iz katere pa so zaradi svoje (akademske) izobrazbe (doma in v tujini) in zaradi opusa nekateri tudi že vključeni v stanovsko *Društvo slovenskih skladateljev* (navajamo po abecedi): Tomaž Bajželj, Nejc Bečan, David Beovič, Matej Bonin, Tomaž Burkart, Miha Ciglar, Srečko Devjak, Pavel Dolenc, mag. Ivan Florjanc, Nana Forte, Bojan Glavina, Neville Hall, Gašper Jereb, Robert Kamplet, Igor Lunder, Tina Mauko, Marjan Mlakar, Diana Novak, Urška Orešič, Mihael Paš, Gregor Pirš, Žarko Prinčič, Vasja Progar, Jaka in Blaž Pucihar, Katarina Pustinek Rakar, Patrik Quaggiato, Corrado Rojac, Črt Sojar Voglar, Petra Strahovnik, Bojana Šaljić Podešva, Nina Šenk, Helena Vidic, Tadeja Vulc, Brina Zupančič, Vito Žuraj idr.; vsi po vrsti spet različnih generacij, šol in (ustvarjalnih) slogov.

Slovensko glasbo 20. stoletja pa so z *Big bandom Radiotelevizije Slovenija* razvili še njegovi dirigenti Bojan Adamič, Jože Privšek, Petar Ugrin in Alojz Krajncan, **ansambel bratov Avsenik**, obe operno-baletni hiši, ljubljanska in mariborska, državna simfonična orkestra *Slovenske filharmonije* in *Simfoniki Radiotelevizije Slovenija*, *Godba slovenske policije* in *Orkester Slovenske vojske*, *Slovenski komorni zbor* idr.

V tem zapisu ne moremo mimo najbolj zanimivih predstavnikov tako zabavne kot narodno-zabavne glasbe. Prvo, zabavno, predstavljajo med slovenskimi glasbenimi ustvarjalci: dirigent, pianist, aranžer in skladatelj **MARIO RIJAVEC** (1921-2006), skladatelj in jazzovski trobentar dr. **URBAN KODER** (roj. 1928), skladatelj **MOJMIR SEPE** (roj. 1930), skladatelj in aranžer **BORUT LESJAK** (1931-1995), pianist in skladatelj (jazza, zabavne glasbe ...) **JURE ROBEŽNIK** (roj. 1933), jazzovski pianist, skladatelj in dirigent **JOŽE PRIVŠEK** (1937-1998), Silvester Stingl, aranžer in skladatelj **DEČO ŽGUR** (roj. 1938), saksofonist, skladatelj in pedagog mag. **TONE JANŠA** (roj. 1943), aranžer, dirigent in skladatelj **BERTI ENGELBERT RODOŠEK** (roj. 1943), Milan Mihelič, saksofonist in skladatelj **ANDY ARNOL** (1947-2002), skladatelj in fotograf/samostojni kulturni delavec **LADO JAKŠA** (roj. 1947), kitarist, skladatelj in pedagog **JERKO NOVAK** (roj. 1957), skladatelj, pianist, producent in urednik **SLAVKO AVSENIK ml.** (roj. 1958), skladatelj in avtor/samostojni kulturni delavec **GREGOR STRNIŠA** (roj. 1959), pozavnist, skladatelj in dirigent **EMIL SPRUK** (roj. 1960), pozavnist, skladatelj in dirigent **ALOJZ KRAJNČAN** (roj. 1961), saksofonist, skladatelj in aranžer **MILKO LAZAR** (roj. 1965), skladatelj/samostojni kulturni delavec **MITJA VRHOVNIK-SMREKAR** (roj. 1966) in trobentar ter aranžer **DOMINIK KRAJNČAN** (roj. 1967). Od obilice predstavnikov narodno-zabavne glasbe, tega relativno vplivnega medijskega in promocijskega glasbenega žanra 20. in 21. stoletja na Slovenskem, ne moremo mimo legend, tipičnih predstavnikov te glasbene zvrsti kot so: brata s svojim kvintetom-ansamblom klarinetist in skladatelj **VILKO OVSENIK** (roj. 1928) ter harmonikar in skladatelj **SLAVKO AVSENIK** (roj. 1929): klarinetist in skladatelj, producent in aranžer **BORIS KOVAČIČ** (1934-1999), Dušan Hren, onkraj Karavank delujoči Slovenec **HANZI ARTAČ** (roj. 1951), Patrik Greblo idr.